

142. Kalkbron, Lästringe sn, Rönö hd.

Pl. 65. Pl. 12: B. 811.

Litteratur: B. 811; L. 859; Ransakn. 1667—84.

Runstenen befinner sig på gränsen mellan Lästringe, Bälunge och Tystberga socknar, mellan torpet Långmyran (Myrns) i Bälunge under Måstena och Joakimsdal i Lästringe under Gärdesta, som ligga den närmast, på mark, som tillhör torpet Nysäter i Lästringe under Gärdesta. Vid mitt besök 1899 låg den men restes 1903 och står 20 steg söder om vägen, väster om en bäck och invid gärdsgården till en hage, som hör till Gamla Utterö i Tystberga sn.

Ämnet är gråsten, höjden vid högra sidan 1,09 m, största bredden 1,06 m. Stenen är nedtill avsmalnande, emedan slingan t. v. är förstörd. Slingans bredd är 7—9 cm.

1—2 äro två stycken av stavar nedifrån, vilka tillhört [si], eftersom 3—8 äro **hbinrn**. Uti 17—22 **pir · bru** saknas övre hälften av 19 **r**, 20 **b** samt punkten dem emellan och toppen av 18 **i**, 21—22 **ru**, liksom ock av 23—24 **ki** i 23—27 **kiaru**. På 28—32 **effir** borde den avlidnes namn följa, och de tre stavar, som i B. 811 finnas t. v. om ormens stjärt, äro troligen återstoder därav. Före 33 finnes där ej spår av ristning, 33 är en svag stav, 3 cm nedifrån, varefter dess högra sida är förstörd av en skada, 5 cm. Efter 6 cm finnes 34 en stav 3 cm nedifrån, som lutar något åt vänster och vars h. sida fortsättes uppåt av skadans bågformiga gräns, som av mig uppritats och fotograferats och mynnar in i toppen av 35, som är ett föga djupt **i**. Både på 34 och 35 utgår 2 cm nedifrån en fördjupning 2 cm snett uppåt h. något djupare än staven, vilka troligen icke äro huggna, fast de skulle kunna vara det, 36 är **l**, föga djupt. Namnet har kanske alltså varit **ktil Kätil**.

På ormens stjärt står 37—41 **brupr** och på den å mittytan tecknade ormen 42—44 **sin**.

Inskriften är följande:

Slingan: $\begin{matrix} s & h & b & i & n & r & n \\ 5 & 10 & 15 & 20 & 25 & 30 \end{matrix}$ **· auk · suain · pir · bru · * kiaru · effir** Innanför ormens stjärt: $\begin{matrix} i & i & i & l \\ 35 \end{matrix}$ Ormens stjärt: $\begin{matrix} b & r & u & p & r \\ 40 \end{matrix}$ Ormen på mittytan: **sin** ·

Förkortningar äro **kiaru** för *giardhu*, **brupr** för *brödhur*.

Översättning: Sigbjörn och Sven, de gjorde bron efter Kätil sin broder.

143. Runtuna kyrka, Rönö hd.

Pl. 66. Pl. 11: B. 797.

Litteratur: B. 797; L. 875; Ransakn. 1667—84; J. Peringskiöld, Mon. X, 15; Boije, Sv. fornminnesfören. tidskr., V, s. 160.

I Ransakn.¹ uppgives för 1683: »En runsteen i Kyrkiomuren.» Runstenen är nu rest på Runtuna kyrkogård vid östra kyrkogårdsmuren.

Ämnet är gråsten, höjden 97 cm, bredden vid foten 83 cm, i toppen 64 cm, slingans bredd 8—10 cm.

I namnet 27—32 **inkulf** finnas fåror, som möjliggöra men icke tvinga till att läsa 27—29 **nom**. I namnet 45—49 **krist** saknas det väntade **r** i slutet och finnes icke på stenen. Ordet »ande» är ristat **nat**.

¹ B. 797 »kyrkoblek» härrör från en annan uppgift i Ransakn.: »Uthi Runtuna kyrkiobalk».

Inskriften är följande:

· **ayar : let : kiara : kumbl : bapi : eftir : inkulf : sun : sin : hialbi : krist nat hans**
           5   10   15   20   25   30   35   40   45   50   55

Översättning: Öjar lät göra båda minnesmärkena efter Ingulv, sin son. Hjälpe Kristus hans ande!

144. Broby, Runtuna sn, Rönö hd.

Pl. 66.

Ristningen befinner sig på en berghäll öster om stora Nyköpingsvägen på mark, som tillhör Broby, en utgård till Skarpåker, och berget är beläget 90 steg söder om den väg, som från landsvägen leder till Brobytorp. Den upptäcktes 1904.

Ristningen börjar t. v. 38 cm, t. h. 43 cm från marken och sträcker sig därefter 1,40 m uppåt berget. Bredden är nedtill över slingornas korsningspunkt 95 cm, över korsets kärna 98 cm. Slingan är 7—9 cm bred.

Inskriften börjar utan skiljetecken omedelbart efter ormens platta huvud med 1—6 **otrukr**, vars **o** har mycket långa bistavar och **k** en dubbel bistav av helt nära jämlöpande linjer, av vilka den yttre dock icke är fortsatt ända fram till staven; 4 **u** är avgjort utan prick. Uti 7—13 **ahmuntr** är 8 **h** mycket skadat; i behåll är nedre staven till kort nedom bistavarnas utgångspunkt och större delen av nedre v. bistaven nedifrån samt sträckningen av nedre h. bistaven, ehuru bredare än den förmodligen först varit; en antydning finns ock till sträckningen av h. övre bistaven, men övre staven är nästan och övre v. bistaven alldeles borta; 11 **n** har mycket lång bistav. I 35—39 **stain** finnes av 36 **t** blott v. bistaven, och till 37 **a** är avståndet 8 cm. I 42—45 **bofa** har 43 **o** långa och varandra närstående bistavar som i 1 **o**. I **sin · snialan** hava 51, 54 **s** oregelbundna former.

Inskriften är följande:

otrukr · ahmuntr : sihraifr : pair : litu : hakua : stain : at : bofa : fapur : sin · snialan ·
           5   10   15   20   25   30   35   40   45   50   55   60

Översättning: Otrygg, Agmund, Sigrev, de läto hugga stenen efter Bove, sin fader klok.

145. Eneby, Runtuna sn, Rönö hd.

Pl. 11: B. 799.

Litteratur: B. 799; L. 882; Ransakn. 1667—84; Runverser s. 176; O. v. Friesen, Fornvännen 1909, s. 78, not.

I B. 779 angives runstenens plats vara: »Eneby Löt», i *Ransakn.* bestämmas den närmare genom utsagon: »Widh Eneberga bäck eller Rennel», den har väl alltså funnits norr om den bäck, söder om vilken Sö. 148 Innberga står. Runstenen är nämligen nu förlorad.

Enl. B. 799 har den varit 1,40 m hög, 1,19 m bred vid foten, 95 cm bred i toppen efter översta linjen och haft inskrift på båda sidor. Ämnet har varit gråsten.

Inskriften är i B. 797 följande mellan raka linjer:

Framsidan: Slingan: : **tusti : austin : pir : raistu : at : tuka : snir : kiarpu · at : san :** Innanför
   5   10   15   20   25   30   35   40
 toppraden: : **fapur :** Innanför fotraden: : **snialan :** Baksidan: Fotraden: : **tuki : ati** Vänstra
   45 50 55   60
 raden: : **ruharfan** Övre toppraden: : **krimulfu :** Övre fotraden: : **ati : hafan** Nedre toppraden:
   65 70   75 80
 : **iu : ata i :** Mittraden: : **upuli**
   85 90 95